

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 51 w Gdyni

na rok szkolny 2026/2027

„BEZPIECZNA, WSPÓLNA I WSPIERAJĄCA SZKOŁA – UCZEŃ ZDROWY, ODPOWIEDZIALNY I AKTYWNY”

I. WPROWADZENIE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 51 w Gdyni na rok szkolny 2026/2027 stanowi podstawę planowania i realizowania działań wychowawczych, edukacyjnych, profilaktycznych i opiekuńczych szkoły.

Program uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów, oczekiwania rodziców oraz zadania nauczycieli i specjalistów szkolnych. Odpowiada również na aktualne wyzwania społeczne i cywilizacyjne, w szczególności dotyczące zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, przemocy rówieśniczej, uzależnień behawioralnych, bezpieczeństwa cyfrowego, odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii i sztucznej inteligencji, budowania relacji oraz rozwijania poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.

Program jest zgodny z aktualnymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027. MEN wskazuje wśród nich m.in. potrzebę budowania szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia, wzmacniania odporności społecznej, edukacji zdrowotnej, higieny cyfrowej, rozpoznawania indywidualnych potrzeb uczniów, przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i uzależnieniom behawioralnym oraz rozwijania aktywności poznawczej i sprawczości uczniów.

Program zakłada, że skuteczna profilaktyka powinna być prowadzona systematycznie, w sposób dostosowany do wieku i potrzeb uczniów oraz opierać się na współpracy szkoły, rodziny i środowiska lokalnego.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program opracowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej;
- Konwencję o prawach dziecka;
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- przepisy dotyczące organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- przepisy dotyczące ochrony małoletnich;
- podstawę programową kształcenia ogólnego;
- statut Szkoły Podstawowej nr 51 w Gdyni;
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole;
- aktualne kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027;
- wnioski z przeprowadzonej w szkole diagnozy potrzeb i problemów uczniów;

- wnioski z obserwacji funkcjonowania uczniów, rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami oraz analizy podejmowanych działań interwencyjnych i profilaktycznych.

III. DIAGNOZA POTRZEB SZKOŁY

Program został opracowany z uwzględnieniem specyfiki szkoły podstawowej ogólnodostępnej oraz aktualnych wyzwań pojawiających się w środowisku szkolnym.

Szczegółnej uwagi wymagają:

1. wzmacnianie zdrowia psychicznego uczniów;
2. przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy;
3. rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i komunikowania się;
4. wzmacnianie relacji rówieśniczych i poczucia przynależności do grupy;
5. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
6. rozwijanie umiejętności rozpoznawania i regulowania emocji;
7. profilaktyka uzależnień, w szczególności uzależnień behawioralnych;
8. rozwijanie higieny cyfrowej;
9. bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z Internetu oraz sztucznej inteligencji;
10. promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia;
11. rozwijanie odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych;
12. wzmacnianie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych;
13. rozwijanie samodzielności, sprawczości i odpowiedzialności ucznia;
14. wspieranie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi;
15. wzmacnianie współpracy z rodzicami;
16. wspieranie uczniów i rodzin w sytuacjach kryzysowych;
17. rozwijanie zainteresowań, ciekawości poznawczej i aktywności uczniów;
18. przygotowanie uczniów klas starszych do świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

IV. GŁÓWNY CEL PROGRAMU

Tworzenie bezpiecznej, wspierającej i przyjaznej szkoły, w której każdy uczeń ma możliwość wszechstronnego rozwoju, budowania zdrowych relacji, rozwijania poczucia własnej wartości i sprawczości oraz zdobywania kompetencji niezbędnych do odpowiedzialnego funkcjonowania w społeczeństwie i współczesnym świecie.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. W zakresie zdrowia psychicznego

- rozwijanie kompetencji emocjonalnych;
- uczenie rozpoznawania i wyrażania emocji;
- rozwijanie sposobów radzenia sobie ze stresem;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości;
- rozwijanie odporności psychicznej;
- uczenie proszenia o pomoc i korzystania ze wsparcia;
- wczesne rozpoznawanie sytuacji kryzysowych;
- zapewnienie uczniom dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2. W zakresie przeciwdziałania przemocy

- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, psychicznej i relacyjnej;
- przeciwdziałanie cyberprzemocy;
- rozwijanie umiejętności reagowania na przemoc;
- kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie;
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów;
- budowanie kultury szacunku i wzajemnej życzliwości.

3. W zakresie higieny cyfrowej

- rozwijanie świadomego korzystania z urządzeń cyfrowych;
- przeciwdziałanie nadmiernemu korzystaniu z Internetu i gier;
- rozwijanie krytycznego myślenia;
- rozpoznawanie manipulacji i dezinformacji;
- bezpieczne korzystanie z mediów społecznościowych;
- odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji;
- ochrona prywatności i danych osobowych;
- zachęcanie do aktywności offline.

4. W zakresie zdrowia fizycznego

- promowanie aktywności fizycznej;
- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych;
- edukacja dotycząca snu, odpoczynku i regeneracji;
- rozwijanie odpowiedzialności za własne zdrowie;
- nauka podstaw udzielania pierwszej pomocy.

5. W zakresie postaw społecznych i obywatelskich

- kształtowanie odpowiedzialności za wspólnotę;
- rozwijanie postaw patriotycznych;

- poznawanie historii i tradycji lokalnej;
- rozwijanie aktywności społecznej;
- kształtowanie szacunku do drugiego człowieka;
- rozwijanie empatii i solidarności;
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

6. W zakresie bezpieczeństwa

- rozwijanie umiejętności przewidywania zagrożeń;
- nauka właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia;
- kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;
- przygotowanie uczniów do bezpiecznego zachowania w sytuacjach kryzysowych;
- realizacja działań dotyczących bezpieczeństwa w czasie pokoju i wojny.

7. W zakresie rozwoju poznawczego

- rozwijanie ciekawości poznawczej;
- rozwijanie kreatywności;
- rozwijanie samodzielnego i krytycznego myślenia;
- stosowanie metod aktywizujących;
- rozwijanie pracy zespołowej;
- realizowanie projektów interdyscyplinarnych;
- rozwijanie poczucia sprawczości ucznia;
- wykorzystywanie informacji zwrotnej i elementów oceniania kształtującego.

8. W zakresie doradztwa zawodowego

- poznawanie własnych zainteresowań, predyspozycji i mocnych stron;
- rozwijanie kompetencji przyszłości;
- poznawanie różnych zawodów;
- poznawanie ścieżek edukacyjnych;
- przygotowanie do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- promowanie kształcenia zawodowego.

VI. PRIORYTETOWE OBSZARY DZIAŁAŃ W ROKU 2026/2027

Obszar	Główne działania
Zdrowie psychiczne	zajęcia o emocjach, stresie, odporności psychicznej, konsultacje, FALOCHRON, działania interwencyjne
Relacje i przeciwdziałanie przemocy	mediacje, zajęcia integracyjne, warsztaty, działania przeciw cyberprzemocy

Obszar	Główne działania
Higiena cyfrowa	warsztaty, kampanie, edukacja rodziców, odpowiedzialne korzystanie z AI
Zdrowie fizyczne	aktywność ruchowa, edukacja zdrowotna, pierwsza pomoc
Odporność społeczna	działania obywatelskie, patriotyczne i prospołeczne
Bezpieczeństwo	procedury, ćwiczenia, edukacja dotycząca sytuacji zagrożenia
Uzależnienia	profilaktyka uzależnień od Internetu, gier, mediów społecznościowych i innych zachowań ryzykownych
Sprawczość ucznia	projekty, samorządność, inicjatywy uczniowskie
Doradztwo zawodowe	zajęcia, spotkania, poznawanie zawodów i ścieżek edukacyjnych
Współpraca z rodzicami	konsultacje, spotkania, materiały edukacyjne, działania profilaktyczne

VII. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

1. „FALOCHRON” – przestrzeń wsparcia ucznia

Kontynuowanie i rozwijanie funkcjonowania szkolnej przestrzeni wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Działania:

- indywidualne rozmowy z uczniami;
- konsultacje;
- interwencje kryzysowe;
- wsparcie uczniów doświadczających trudności;
- działania profilaktyczne;
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne;
- kierowanie uczniów do odpowiednich specjalistów i instytucji.

Cel: zapewnienie uczniom łatwo dostępnego, bezpiecznego miejsca, w którym mogą otrzymać pomoc.

2. Program „Uśmiech i emocje – nauka poprzez relacje”

Kontynuacja działań rozwijających kompetencje emocjonalne i społeczne uczniów.

Wykorzystywane metody:

- drama;
- praca w grupach;
- burza mózgów;
- mapy myśli;
- metoda projektu;
- arteterapia;
- elementy muzykoterapii;
- ćwiczenia relaksacyjne;

- gry i ćwiczenia integracyjne.

3. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej

Szkoła prowadzi systematyczne działania dotyczące:

- rozpoznawania przemocy;
- cyberprzemocy;
- przemocy relacyjnej;
- wykluczenia;
- hejtu;
- reagowania świadków przemocy;
- budowania odpowiedzialności całej społeczności klasowej.

W sytuacjach wymagających interwencji działania będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i Standardami Ochrony Małoletnich.

VIII. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Działania obejmują profilaktykę:

- uzależnienia od Internetu;
- gier komputerowych;
- mediów społecznościowych;
- telefonu;
- zachowań kompulsywnych;
- substancji psychoaktywnych.

Uczniowie będą uczyć się:

- rozpoznawania zachowań ryzykownych;
- podejmowania odpowiedzialnych decyzji;
- rozpoznawania presji grupowej;
- odmawiania;
- poszukiwania pomocy.

IX. HIGIENA CYFROWA I ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

W roku szkolnym 2026/2027 szczególny nacisk zostanie położony na:

- bezpieczne korzystanie z Internetu;
- ograniczanie czasu ekranowego;
- kulturę komunikacji online;
- ochronę prywatności;

- krytyczne ocenianie informacji;
- rozpoznawanie fałszywych treści;
- odpowiedzialne korzystanie z AI;
- poszanowanie praw autorskich;
- świadome wykorzystywanie technologii do nauki.

Działania będą obejmowały zarówno uczniów, jak i rodziców oraz nauczycieli.

X. EDUKACJA ZDROWOTNA

Szkoła będzie promowała:

- zdrowe odżywianie;
- aktywność fizyczną;
- higienę osobistą;
- zdrowy sen;
- odpoczynek;
- równowagę między nauką, aktywnością i korzystaniem z technologii;
- zdrowie psychiczne;
- odpowiedzialność za własne zdrowie;
- podstawy udzielania pierwszej pomocy.

XI. EDUKACJA OBYWATELSKA I PATRIOTYCZNA

Działania będą obejmować:

- uroczystości państwowe i szkolne;
- poznawanie historii Polski i Gdyni;
- działania Samorządu Uczniowskiego;
- wolontariat;
- akcje charytatywne;
- projekty społeczne;
- rozwijanie odpowiedzialności za wspólnotę;
- poznawanie praw i obowiązków obywatela;
- rozwijanie szacunku dla symboli narodowych.

XII. DORADZTWO ZAWODOWE

Szczególne działania będą prowadzone w klasach VII–VIII.

Obejmą:

- poznawanie własnych zainteresowań i predyspozycji;
- poznawanie zawodów;
- poznawanie szkół ponadpodstawowych;

- spotkania z przedstawicielami zawodów;
- wizyty i zajęcia dotyczące kształcenia zawodowego;
- analizowanie rynku pracy;
- rozwijanie kompetencji potrzebnych w przyszłości.

XIII. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Szkoła będzie rozwijała partnerską współpracę z rodzicami poprzez:

- konsultacje indywidualne;
- zebrania;
- spotkania tematyczne;
- warsztaty;
- materiały edukacyjne;
- konsultacje pedagoga i psychologa;
- wspólne działania profilaktyczne;
- przekazywanie informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej.

Szczególny nacisk zostanie położony na spójność działań szkoły i domu rodzinnego.

XIV. POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

Szkoła będzie:

- rozpoznawać indywidualne potrzeby uczniów;
- monitorować ich funkcjonowanie;
- organizować odpowiednie formy pomocy;
- współpracować z rodzicami;
- współpracować z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- wspierać uczniów posiadających opinie i orzeczenia;
- podejmować działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

Ważnym elementem będzie współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego oraz innych specjalistów.

XV. PLAN DZIAŁAŃ W UJĘCIU ROCZNYM

Termin	Najważniejsze działania
Wrzesień	diagnoza potrzeb, integracja klas, zasady bezpieczeństwa, zdrowie psychiczne, higiena cyfrowa
Październik	przeciwdziałanie przemocy, Światowy Dzień bez Przemocy, działania integracyjne
Listopad	patriotyzm, obywatelskość, odpowiedzialność społeczna
Grudzień	empatia, pomaganie, przeciwdziałanie samotności

Termin	Najważniejsze działania
Styczeń	bezpieczeństwo podczas ferii, zdrowie psychiczne, higiena cyfrowa
Luty	bezpieczeństwo w sieci, cyberprzemoc, uzależnienia behawioralne
Marzec	zdrowie, aktywność fizyczna, emocje
Kwiecień	odpowiedzialność obywatelska, ekologia, działania społeczne
Maj	doradztwo zawodowe, kompetencje przyszłości
Czerwiec	bezpieczeństwo podczas wakacji, podsumowanie działań

Terminy mogą być modyfikowane zgodnie z potrzebami szkoły.

XVI. PRZEWIDYWANE EFEKTY

W wyniku realizacji programu uczeń:

- zna zasady bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza nią;
- potrafi rozpoznawać i nazywać emocje;
- zna sposoby radzenia sobie ze stresem;
- wie, gdzie szukać pomocy;
- potrafi reagować na przemoc;
- zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu;
- potrafi krytycznie oceniać informacje;
- korzysta z technologii w sposób odpowiedzialny;
- zna podstawowe zasady korzystania ze sztucznej inteligencji;
- dba o zdrowie fizyczne i psychiczne;
- potrafi współpracować z innymi;
- szanuje różnorodność;
- zna swoje prawa i obowiązki;
- jest odpowiedzialny za swoje zachowanie;
- angażuje się w życie klasy i szkoły;
- rozwija swoje zainteresowania;
- zna swoje mocne strony i zainteresowania;
- potrafi podejmować bardziej świadome decyzje dotyczące swojej przyszłości.

XVII. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Realizacja programu będzie monitorowana poprzez:

- obserwację zachowania uczniów;
- analizę frekwencji;
- analizę sytuacji konfliktowych i interwencji;

- analizę korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- rozmowy z uczniami;
- rozmowy z rodzicami;
- rozmowy z nauczycielami;
- analizę dokumentacji pedagoga i psychologa;
- ankiety diagnostyczne;
- ankiety ewaluacyjne;
- analizę realizacji działań profilaktycznych;
- analizę wniosków zespołów wychowawczych.

Na zakończenie roku szkolnego zostanie przygotowane sprawozdanie z realizacji programu wraz z wnioskami do pracy na kolejny rok szkolny.

XVIII. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ

Za realizację programu odpowiadają:

- Dyrektor Szkoły;
- Wicedyrektor;
- wychowawcy klas;
- nauczyciele;
- pedagog szkolny;
- psycholog szkolny;
- pedagog specjalny;
- nauczyciele współorganizujący kształcenie;
- inni specjaliści zatrudnieni w szkole;
- Samorząd Uczniowski;
- rodzice/opiekunowie prawni.

W zależności od potrzeb szkoła współpracuje również z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Policją, Strażą Miejską, MOPS, placówkami ochrony zdrowia oraz innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

XIX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny ma charakter otwarty i może być modyfikowany w zależności od aktualnych potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli oraz wyników prowadzonej diagnozy. Realizacja programu powinna mieć charakter systemowy, ciągły i spójny, a działania wychowawcze i profilaktyczne powinny być obecne zarówno podczas zajęć lekcyjnych, godzin wychowawczych, zajęć specjalistycznych, jak i w codziennym funkcjonowaniu społeczności szkolnej.

Program stanowi podstawę do opracowania szczegółowych planów działań wychowawczych oraz profilaktycznych poszczególnych klas oraz planów pracy pedagoga, psychologa i innych specjalistów.

